

Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe C1 Ders Kitabının Değerler Eğitimi Açısından İncelenmesi*

Osman KARA¹, Merve YÜCE GÖZÜKAN²

¹ [Sorumlu yazar] Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye, osman_kara20@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-8872-1157

² Giresun Üniversitesi, Giresun, Türkiye, merveyuce808@gmail.com, ORCID: 0009-0004-7196-6395

ÖZET

Dil öğretimi ile sadece dil öğretilmeyip toplumun kültürü ve kültür içerisinde yer alan değerler de aktarılıp öğretilmektedir. Değerler toplum ve insan hayatında önemli yer teşkil edip bireylerin davranışlarına yön vererek kuralların şekillenmesinde rol oynamaktadır. Bu şekilde toplumlarda kültürel bilinç oluşmaktadır. Kültürel bilinç oluşması bir toplum için çok önemlidir. Bu kültürel bilincin korunarak nesilden nesile aktarılması, değişen ve gelişen dünyada toplumun devamlılığı ve devletlerin toplumsal bilinçlerini koruması açısından büyük önem arz etmektedir. Ancak günümüzde yaşanan hızlı değişim ve gelişmeler çok uluslu yapıları ortaya çıkarmıştır. Bu da toplumları, kendi kültürel yapılarını korumak amacıyla misafirlerine kültür bilinci aktarmaya yöneltmiştir. Özellikle akademik amaçla gelen bireylerin eğitim süresince yaşadıkları çevredeki olayları anlamlandırabilmeleri açısından bu aktarım büyük önem taşır. Bu aktarımda ve anlamlandırma sürecinde en önemli araçlardan biri dildir. Uluslararası öğrencilere Türkçe öğretimi ile Türk kültür ve değerleri ülkemizin içinde bulunan yabancı bireylere verilmektedir. Bu dil öğretiminde hangi değerlerimizin öğrencilere ne kadar aktarıldığının tespit edilmesi amacıyla Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe C1 Ders Kitabı incelenmiştir. Bu inceleme nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni benimsenerek gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler içerik analizi yöntemi ile incelenmiştir. Araştırma sonucunda kitap içerisinde hangi değerlerin yer aldığı bu değerlere hangi sıklıkla yer verildiği tespit edilmiştir. Araştırma neticesinde adalet, dürüstlük ve sorumluluk değerlerine Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe C1 Ders Kitabında sıklıkla yer verildiği tespit edilmiştir.

ANAHTAR KELİMELELER

Değerler eğitimi, Dil öğretimi, Yabancılar için Türkçe

Giriş

İnsanlığın varoluşundan beri dil kavramı toplum içerisinde ses ya da anlam açısından ortak olan öğelerle duygu, düşünce ve isteklerin sözlü ya da sözsüz işaretlerle karşı tarafa aktarılıp anlamlandırılması sürecidir (Aksan, 1998; TDK, 2011). Bu süreçte, dil aracılığıyla iletişim kurulmasının yanı sıra, insanlar arasında dile ve kültüre ilişkin pek çok özellik de aktarılmıştır. Bu unsurlar arasında toplum kültürü ve toplumsal kurallar da bulunmaktadır. Özellikle toplumu bir arada tutan kültür ve kuralların aktarılması sayesinde toplum kendi varlığını korumuş ve devam ettirebilmiştir. Kültürün aktarımı sırasında, onun bünyesinde barındırdığı birçok unsur da yeni kuşaklara iletilir. Bu unsurların en önemlilerinden biri ise değerlerdir.

Değer, toplumun tarihi ve kültürel varlığını gerçekleştirmesini sağlayan hayatın her alanında karşımıza çıkan bireylerin tutumlarının temel yapısını belirleyip kişinin farklı durumlarda gösterdiği sürekli davranışları belirleyen köklü inançlardır (Aydın ve Gürler, 2014; Genç, 2013; Sağlam, 2019). Toplumun zaman içinde oluşturduğu ulusun genetik kodlarını taşıyan bu inanışlarla kültürle kuşaklara aktarılıp yaşatılıp toplumun millî, manevî ve insani özellikleri korunmuştur. Böylelikle toplum bilinci oluşmuş ve toplumdaki bireylerin tutum ve davranışları şekillenip belirginleşmiştir.

* Bu çalışma I. Türkçenin Uluslararası Rolü, Kültürel Yeri ve Öğretimi Kongresi kapsamında sunulmuştur.

Sanayi, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin sonucunda kozmopolit bir yapıya ulaşan toplumlarda insanların uyum içinde yaşayabilmesi için yabancı dil öğrenme isteği artmıştır. Bunun yanı sıra bireysel ya da örgütsel olarak yürütülen kültür, sanat, bilim, eğitim, siyaset, spor ve turizm gibi birçok alanda da yabancı dil edinmek bir gereksinim hâline gelmiştir. Bu nedenle değerler önemlidir ancak sanayi, ekonomik ve teknolojik gelişmelerin sonucunda dünyanın küçüldüğü bu dönemde değerler daha da önem arz etmektedir. Çünkü geçmiş yıllara göre bir etnik grubun ağırlıklı olduğu ulus devletler günümüzde yerini farklı etnik grupların bir araya gelmesi sonucunda kozmopolit bir yapıya ulaşan devletlere bırakmıştır. İnsanların uyum içinde yaşayabilmek için yabancı dil öğrenme isteği artmıştır. Bunun yanı sıra bireysel ya da örgütsel olarak yürütülen kültür, sanat, bilim, eğitim, siyaset, spor ve turizm gibi birçok alanda da yabancı dil öğrenmek bir ihtiyaç haline gelmiştir (Köksal ve Varışoğlu, 2012). Dil öğretimiyle çok uluslu yapılar şekillenmektedir. Çünkü bu yapılar hiçbir şekillendirme ile karşılaşmaması durumunda içinde buldukları toplumlar için sorun teşkil etmektedir. Toplumun var olan yapısını bozmakla beraber belli bir tutum ve davranış kalıbına sahip olmayan toplum bilincinden uzak bir neslin yetişmesine neden olacaktır. Bu nedenle toplumlar farklı etnik gruplardan oluşan bu yapıyı şekillendirmelidir. Ayrıca sadece akademik amaçla gelmiş olan misafir öğrencilerin içinde bulunduğu ortamı ve ortamda gerçekleşen faaliyetleri anlamlandırması açısından da önemlidir. Bu şekillendirme ve anlamlandırma süreci en etkili şekilde dil öğretimi ile yapılabilir. Sonuçta dil öğretimiyle kültürü, kültür içinde barınan değerleri ve toplumsal inanışları bireylere aktararak ortak bir toplum bilincini oluşturulabilir. Bu noktada yabancı öğrencilere Türkçe öğretimi günümüzde bu açıdan büyük önem taşımaktadır. Bu dil öğretimi sürecinde yapılan okuma, dinleme, konuşma, yazma ve gramer çalışmalarıyla dil öğrencilerine dilin yanı sıra değerlerde aktarılır. Bunun içindir ki değerler eğitimi uluslararası öğrencilere Türkçe öğretiminde önem arz etmektedir.

Problem Durumu

Yabancı öğrencilere Türkçe Öğretimi alanında yapılan kaynak taraması sonucunda Türkçe dersi öğretim programı içerisinde yer alan değerler göz önünde bulundurularak C1 seviyesinde yapılan bir araştırmaya rastlanmamıştır. Yapılan bu çalışma ile alanda faydalanılan *Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı* seti C1 seviyesindeki değerler tespit edilerek alana katkı sağlamak hedeflenmiştir. Bu hedef doğrultusunda aşağıda belirtilen alt problemlere cevap aranmıştır:

- Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi alanında Yeni İstanbul Türkçe C1 seviyesindeki kitapta hangi değerlere yer verilmektedir?
- Yeni İstanbul Türkçe C1 kitabında yer alan değerlerin dağılımı nasıldır?

Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bilindiği üzere, dil öğretimi yalnızca dilsel becerilerin kazandırılmasından ibaret olmayıp, aynı zamanda dil aracılığıyla o topluma ait kültür ve kültürün ayrılmaz bir parçası olan değerlerin de öğrenene aktarılmasını içermektedir. Günümüzde devletler, eğitim, iş, sağlık ve savaş gibi çeşitli nedenlerle farklı ülkelerden gelen bireyleri kabul etmektedir. Bu durum hem devletlerin kendi toplumsal ve kültürel özelliklerini koruma gerekliliğini hem de gelen misafirlerin içinde buldukları topluma hızlı, sağlıklı ve bilinçli bir biçimde uyum sağlamalarının önemini artırmaktadır. Bu bağlamda uluslararası öğrencilere Türkçe öğretiminde değerler eğitimi, yalnızca dilsel yeterliği destekleyen bir unsur değil, aynı zamanda öğrencilerin Türkiye'nin sosyal yapısını, kültürel normlarını ve toplumsal beklentilerini doğru biçimde kavrayabilmeleri açısından kritik bir bileşen olarak öne çıkmaktadır. Ülkemizdeki çok uluslu yapı dikkate alındığında, Türk kültürünün korunması ve yurt dışından gelen Türkçe öğrenen bireylere aktarılması; onların bulunduğu toplumu anlamalarını, kültürel farkındalık geliştirmelerini ve uyum süreçlerinin daha verimli ilerlemesini sağlamaktadır. Bu nedenlerle, uluslararası öğrencilere Türkçe öğretiminde yer alan değerler eğitimi, çalışmanın temel inceleme konusu olarak ele alınmıştır.

Yöntem

Bu çalışma, nitel araştırma desenlerinden durum çalışması deseni benimsenerek tasarlanmıştır. Literatürde vaka çalışması, olay incelemesi ya da örnek olay incelemesi olarak da adlandırılmaktadır. Durum çalışması, araştırmacının gerçek yaşamda, sınırları belirlenmiş bir durumu ya da olayı derinlemesine ve boylamsal olarak incelediği, farklı veri kaynaklarından sistematik şekilde veri topladığı nitel bir araştırma yöntemidir. Bu yöntem, olgunun natürel ortamında neden ve nasıl meydana geldiğini anlamaya, bağlam ile durum arasındaki ilişkileri ortaya koymaya çalışır (Cresswel, 2015; Yin, 2014). Çalışmada, Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı setinin C1 seviyesine ait kitabında yer alan hazırlık, okuma, yazma, dil bilgisi, dinleme, konuşma ve ölçme-değerlendirme bölümlerindeki metinler, durum çalışması deseni doğrultusunda ayrıntılı biçimde incelenmiştir.

Veri Kaynakları

Çalışmanın veri kaynağını *Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1* seviyesi kitabı içerisinde yer alan okuma metinleri, dinleme metinleri, ünite hazırlık metinleri, konuşma metinleri, yazma metinleri, konuşma yönergeleri, yazma yönergeleri, dil bilgisi örnek ve alıştırmaya cümleleri ile birlikte ölçme değerlendirme soruları oluşturmaktadır. Çalışmanın veri kaynağı olan üniteler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Seviyesinde Yer Alan Konular

ÜNİTELER	ÜNİTE KONUSU	ÜNİTELER	ÜNİTE KONUSU
1. Ünite	Öyle Bir Geçer Zaman Ki	4. Ünite	Ekonomi
2. Ünite	Aşk Olsun	5. Ünite	Film Şeridi Gibi
3. Ünite	Bir Maruzatım Var	6. Ünite	Akademiye Giriş

Tablo 1'de görüldüğü gibi *Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1* seviyesinde 6 ünite olup bu ünitelerin her biri farklı bir bilim dalına işaret etmektedir.

Veri Toplama Aracı

Yapılan bu çalışma, *Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı* setindeki C1 seviyesi kitabında yer alan hazırlık, okuma, yazma, gramer, dinleme, konuşma ve ölçme değerlendirme metinlerini kapsamaktadır. Bu metinlerde MEB Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. sınıflar) 2024 programında yer alan (adalet, aile bütünlüğü, çalışkanlık, dostluk, duyarlılık, dürüstlük, estetik, mahremiyet, merhamet, mütevazılık, özgürlük, sabır, sağlıklı yaşam, saygı, sevgi, sorumluluk, tasarruf, temizlik, vatanseverlik, yardımseverlik) 20 değer ve MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (İlkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) 2019 programında yer alan (adalet, dostluk, dürüstlük, öz denetim, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik) 10 kök değer içerisinde ortak olan (adalet, dostluk, dürüstlük, sabır, saygı, sevgi, sorumluluk, vatanseverlik ve yardımseverlik) 9 değere göre incelenmiştir (Millî Eğitim Bakanlığı, 2019; Millî Eğitim Bakanlığı, 2024).

Araştırmanın verileri doküman inceleme yöntemiyle elde edilmiştir. Doküman inceleme, belge tarama yöntemi olarak da bilinir. Bu yöntemde belge ve var olan kayıtlar incelenerek veri elde etmektir. Doküman analiz belli bir amaç doğrultusunda yazılı, görsel ve işitsel materyalleri bulma, okuma, not alma ve değerlendirme sürecidir (Karasar, 2012). Doküman inceleme yöntemi, "araştırılması hedeflenen olgu veya olgular hakkında bilgi içerene yazılı materyallerin analizini içerir" (Yıldırım ve Şimşek, 2011, s. 187).

Verilerin Analizi

Yapılan çalışmada öğrencilerin kelime haznesinin daha gelişmiş olup okuduğu metindeki anlamları kavrayabilecek düzeyde olacakları için C1 seviyesi örneklem olarak alınmıştır.

“Diller İçin Avrupa Ortak Başvuru Metni” ve “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı” kapsamında C1 seviyesinde bulunan:

- Dinledikleri ve izledikleri metinleri belirler
- Kültürel bağlamlara (gelenekler, kutlamalar, bayram, taziye, anma vb.) uygun ifadeleri kullanarak diyaloglara aktarır.
- Kültürel bir öge/gelenek veya mekân hakkında konuşmalar yapar.
- Dinlediklerinde/izlediklerinde kültürel özellikleri belirler.
- Diyaloglarında deyim ve mecazlı ifadeleri kullanır.
- Metinde geçen kültürel özelliklere ilişkin bilgileri belirler.
- Edebi metinlerdeki örtülü anlamları, göndermeleri belirler (Türkiye Maarif Vakfı, 2020).
- Uzun ve zorlu metinlerden oluşan geniş bir basamağı anlayabilir ve örtük anlamları kavrayabilir. Sözcüklerini uzun uzadıya aramak zorunda olmaksızın doğal ve akıcı bir biçimde kendini ifade edebilir. Toplumsal, mesleki ya da akademik yaşamı içinde dilini esnek ve etkin bir biçimde kullanabilir. Karmaşık konularda açık ve dizgeli bir biçimde kendini anlatabilir ve düzenleme, ekleme ve söylem bağdaşıklığı gereçleri üzerindeki denetim gücünü gösterebilir (Council of Europe, 2020).

Bu kazanımlara öğrenci sahip olacağı ve okuduğu metinleri algılayıp çıkarımda bulunabileceği için C1 seviyesi üzerine araştırma yapılmıştır.

Araştırmada kitabın incelemesi yapılırken kitap içerisinde yer alan okuma, dinleme, konuşma, yazma, dil bilgisi ve ölçme bölümlerinin dışında kalan bölümler hazırlık bölümü olarak adlandırılıp incelenmiştir. Ayrıca kitaptaki değerler incelenirken değer sayıları kitap içerisindeki ünite konuları göz önünde bulundurularak analiz edilmiştir. Elde edilen veriler tablo haline getirilip yorumlanırken ünite içinde tespit edilen değerlerin bazıları da örnek olarak verilmiştir.

Elde edilen bulgular içerik analizi kapsamında incelenmiştir. Bu analiz yönteminde saptanan verileri belirleyecek kavram ve bağlantılara ulaşmak amaç olarak alınır. Belli bir felsefeyle örtüşen veriler belirli kavramlar doğrultusunda bir araya gelerek okurların anlamlandırabileceği bir şekilde yorumlanır (Erdem ve Bahşi, 2022; Yıldırım ve Şimşek, 2011). Kitap içerisinde var olan değerlerin tespiti, analizi ve gruplandırılması araştırmacılar tarafından bireysel olarak yapılmıştır.

Geçerlik ve Güvenirlik

Çalışmada araştırmacılar, elde ettikleri verileri karşılaştırarak ortak bulgulara ulaşmış ve bu bulguların tutarlılığını değerlendirmek amacıyla kapsamlı bir analiz yürütmüştür. Analiz sürecinde, verilerin farklı boyutlardan incelenmesi ve sonuçların güvenilirliğinin artırılması hedeflenmiştir. Daha sonra, kitapta tespit edilen bulguların derinlemesine değerlendirilmesi için TÖMER’de yedi yıldır aktif görev yapan deneyimli bir uzmanın görüşüne başvurulmuştur. Uzmanın sağladığı değerlendirmeler, araştırmacıların bulguları ile karşılaştırılarak uyum ve farklılıklar belirlenmiş, bu sayede sonuçların doğruluğu pekiştirilmiştir. Yapılan bu karşılaştırmalar hem bulguların bilimsel geçerliliğini güçlendirmiş hem de çalışmanın genel güvenilirliğini artıracak metodolojik bir zemin oluşturmuştur. Sonuç olarak uzman görüşü ile araştırmacıların bulgularının bütünleşik olarak incelenmesi, araştırmanın akademik sağlamlığını desteklemiş ve elde edilen verilerin güvenilirliğini güçlendirmiştir.

Bulgular

Bu bölümde 2024 Türkçe dersi öğretim programında bulunan değerlerin Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 seviyesinde dağılımı ve örnekleri belirlenmiştir. Bulunan değerlerin listesi ve kullanım sıklığı tablolar şeklinde sunulmuştur.

Tablo 2. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabında Yer Alan Değerlerin Ünitelere Göre Dağılımı

Değerler	Adalet	Dostluk	Dürüstlük	Sabır	Saygı	Sevgi	Sorumluluk	Vatanseverlik	Yardımseverlik	Üniteye Yer Alan Değer Toplamı
Ünite 1	-	1	1	-	1	2	11	2	3	21
Ünite 2	-	1	-	2	2	4	10	1	1	21
Ünite 3	12	-	9	-	5	-	5	-	-	31
Ünite 4	1	-	4	1	-	-	3	-	2	11
Ünite 5	-	1	1	2	-	3	3	-	-	10
Ünite 6	4	-	-	-	-	1	7	-	2	14
Genel Toplam	17	3	15	5	8	10	39	3	8	108

Tablo 2 incelendiğinde Yeni İstanbul C1 kitabında toplamda 108 değer tespit edildiği görülmektedir. Bu sonuç 2019 ve 2024 Türkçe öğretim programlarında ortak olan 9 değerine hepsine kitapta az ya da çok yer verildiği görülmektedir. Tabloya göre kitapta en fazla sorumluluk (f=39) değerine yer verilirken en az dostluk (f=3) ve vatanseverlik (f=3) değerine yer verilmiştir. Ayrıca tabloya bakıldığında tüm ünitelerde sorumluluk değerine yer verildiği görülmektedir.

Tablodaki verilerden hareketle değerlere en çok 3. üniteye otuz bir değer örneğine yer verildiği görülürken en az 5. üniteye on değer örneğine yer verildiği saptanmıştır. Buna ek olarak 3. üniteye “Bir Maruzatım Var” başlığında adalet (f=12) değeri ön planda verilirken 5. üniteye “Film Şeridi Gibi” başlığında saygı ve sorumluluk (f=3) değerlerini ön planda verilmiştir.

Tablo 3. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabının 1. Ünitesinde Yer Alan Değerlerin Dağılımı

Değerler	Dostluk	Dürüstlük	Saygı	Sevgi	Sorumluluk	Vatanseverlik	Yardımseverlik	Toplam Değer Sayısı
1.Ünite	1	1	1	2	11	2	3	21

Tablo 3'e bakıldığında C1 kitabının 1. ünitesinde dostluk (f=1), dürüstlük (f=1), saygı (f=1), sevgi (f=2), sorumluluk (f=11), vatanseverlik (f=2) ve yardımseverlik (f=3) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu durum ünite içinde yedi farklı değere yer verildiğini göstermektedir. Ayrıca bazı değerlerin birden fazla örneğine yer verilmesi sonucunda ünite içinde toplamda yirmi bir değer örneğinin yer aldığı tespit edilmiştir. Üniteye bu değerlerden en çok sorumluluk (f=11) değerinin örneklerine yer verilirken “adalet ve sabır” değerlerinin örneklerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

1. ünite içerisinde tespit edilen bazı değer örnekleri şu şekildedir:

- “Pek çok başarılı insanın, bilim insanının ya da yöneticinin ortak noktası zamanlarını iyi yönetmeleri. Üstelik zamanı verimli kullanmayı üniversite sıralarında öğrenen kişilerin gelecekteki hayatlarında da başarılı olmaya devam ediyorlar (s. 14).” ifadeleri zaman yönetimini dikkate alarak görevlerini yerine getirme sorumluluğunu vurguladığı için sorumluluk değerinin işlenmesine örnek olarak sunulabilir.
- “Bir gün bir iş arkadaşım beni yemeğe çıkardı ve benimle açık açık konuştu. Bana sürekli her şeyi ertelediğimi ve hatta hayatımı ertelediğimi söyledi. Haklıydı (s. 16).” ifadeleri kişinin arkadaşına önem verip iyiliğini istemesini vurgulaması açısından

dostluk, arkadaşını belki üzebilecek olmasına rağmen içten konuşmasıyla dürüstlüğü ön plana çıkaran bir örnektir. Bu nedenle dostluk ve dürüstlük değerlerinin işlenmesine yönelik bir örnek olarak verilebilir.

- “Daha planlı birine dönüştüğüm an iş yerinde çok daha aktif bir çalışan oldum. Zamanla dikkat çekmeye ve daha iyi iş teklifleri almaya başladım. Üstelik sosyal hayatıma ayırdığım vakit de hiç azalmamıştı (s. 16).” ifadeleri kişinin sorumluluk değerini yerine getirme sorumluluğunu ön plana çıkardığı için sorumluluk değerinin okuyucuya iletilmesine yönelik örnek olarak sunulabilir.
- “Öğretmen beni orada bir öğrencinin yanına oturttu. Sonra annem geldi “Ah!” dedi, “Çok özür dilerim, efendim.” dedi (s. 20).” ifadeleri bireyin öğretmene ve ders anındaki ders ortamına yönelik saygısına dikkat çektiği için saygı değerini konu alan bir örnek olarak verilebilir.
- “Her Türkün erkek ya da kadın yaşlandığında geriye dönüp baktığında “Vatanıma ne gibi bir fayda sağlayabildim?” diye düşünmesi lazım (s. 20).” ifadeleri kişinin vatani için birşeyler yapma çabasına dikkat çektiği için vatanseverlik değerinin işlenmesine örnek olarak verilebilir.

Tablo 4. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabının 2. Ünitesinde Yer Alan Değerlerin Dağılımı

Değerler	Dostluk	Sevgi	Saygı	Sabır	Sorumluluk	Yardımsızlık	Vatanseverlik	Toplam Değer Sayısı
2.Ünite	1	4	2	2	10	1	1	21

Tablo 4'e bakıldığında C1 kitabının 2. ünitesinde dostluk (f=1), sevgi (f=4), saygı (f=2), sabır (f=2), sorumluluk (f=10) ve vatanseverlik (f=1) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu, ünite içinde yedi farklı değere yer verildiğini göstermektedir. Ayrıca bazı değerlerin birden fazla örneğine yer verilmesi sonucunda ünite içinde toplamda yirmi bir değer örneğinin yer aldığı tespit edilmiştir. Üniteye bu değerler içinden en çok sorumluluk (f=10) değerinin örneklerine yer verilirken “adalet ve dürüstlük” değerlerinin örneklerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

2. ünite içerisinde tespit edilen bazı değer örnekleri şu şekildedir:

- “Ah, dostum, o beni sınırsız seviyordu ve ben onu ölçsüz seviyordum (s. 36).” ifadeleri kişinin sevgisini ön plana çıkardığı için sevgi değerinin işlendiği bir örnek olarak sunulabilir.
- “Gelecekteki 7 yıllık kıtlık için tedbir alır. Böylece ülkesi kıtlık dönemini sorunsuz geçirir (s. 39).” ifadeleri yaşanabilecek sorunlara karşı önlem alma sorumluluğunu vurguladığı için sorumluluk değerinin iletilmesine örnek olarak verilebilir.
- “Ailesini kaybetti ama en azından dostlarıyla teselli buluyor. Değil mi? Evet, arkadaşları sayesinde artık üzgün değil (s. 40).” ifadeleri kişinin zor zamanlarında arkadaşlarından destek alması açısından dostluğu ön plana çıkardığı için dostluk değerinin alıcıya aktarılmasına örnek olarak verilebilir.
- “Ahmet Bey memleketimizin tanınmış ve saygı duyulan iş adamlarındandır. Siz de tanıyor musunuz? Elbette, kendisi ülkemize maddi ve manevi anlamda çok emek vermiş bir kişidir (s. 40).” ifadeleri ülkeyi sevmeye ve ülkeye katkı sağlamak yönünden vatanseverliğe dikkat çektiği için vatanseverlik değerinin işlenmesine örnek olarak sunulabilir.
- “Hayalindeki üniversiteyi kazanmak için gece gündüz çırpınıyorsun? (s. 40).” ifadesi hedefine ulaşmak için görevlerine yerine getirmesi açısından sorumluluğu vurguladığı için sorumluluk, hedefine ulaşma sürecinde bu zorluğa katlanmasına dikkat çekmesi

açısından sabrı ön plana çıkaran bir örnektir. Bu nedenle bu örnek sorumluluk ve sabır değerlerinin işlenmesine yönelik örnek olarak verilebilir.

Tablo 5. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabının 3. Ünitesinde Yer Alan Değerlerin Dağılımı

Değerler	Adalet	Dürüstlük	Saygı	Sorumluluk	Toplam Değer Sayısı
3.Ünite	12	9	5	5	31

Tablo 5'e bakıldığında C1 kitabının 3. ünitesinde adalet (f=12), dürüstlük (f=9), saygı (f=5) ve sorumluluk (f=5) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu durum, ünite içinde dört farklı değere yer verildiğini göstermektedir. Bununla birlikte bazı değerlerin birden fazla örneğine yer verilmesi sonucunda ünite içinde toplamda otuz bir değer örneğinin yer aldığı tespit edilmiştir. Ünite bu değerler içinden en çok adalet (f=12) değerinin örneklerine yer verilirken "dostluk, sabır, sevgi, vatanseverlik ve yardımseverlik" değerlerinin örneklerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

3. ünite içerisinde tespit edilen bazı değer örnekleri şu şekildedir:

- "Oğluma on beş dakika sonra müdahale eden, hastalara karşı nezaketsiz ve ilgisiz davranan, hukuki olmadığı halde para talep eden Özel Beyoğlu Önder Hastanesi, Doktor Nedim İşler ile Hemşire Solmaz'dan şikâyetçiyim. Gereğinin yapılmasını arz ederim (s. 52)." ifadeleri bireyin haksızlığa uğradığı zaman hakkını savunması açısından adaleti vurguladığı için adalet değerinin işlenmesine örnek olarak verilebilir.
- "Ayşe'nin yarın çok önemli bir sınavı var. Şimdi ders çalışıyor olmalı (s. 56)." ifadeleri kişinin sınav öncesinde çalışma sorumluluğuna dikkat çekmesi yönüyle sorumluluk değerinin aktarılmasına örnek olarak verilebilir.
- "Hemen hemen tüm görüşmelerde hangi sektörden olursanız olun standart sorular vardır. Bu sorulara çeşitli cevaplar hazırlayın. Mülakattan önce kendinize biraz zaman ayırarak pratik yapın. Mülakattan önce hazırlanmanız gereken bir diğer önemli nokta ise gideceğiniz şirketin faaliyetlerini ve geçmişini araştırın (s. 60)." ifadeleri yapılacak bir işten önce işle ilgili gerekli ön hazırlıkların yapılarak sorumlulukları yerine getirmeyi vurguladığı için sorumluluk değerinin işlenmesine yönelik örnek olarak sunulabilir.
- "Kendinizi nasıl geliştirdiğinizi ve yeteneklerinizi anlatırken samimi olmaya çalışın. İyi olan özelliklerinizi anlattığınız kadar eksik olan yönlerinizi anlatmanız da samimiyetinizi gösterecektir (s. 60)." ifadeleri öncelikli olarak bireyin kendisini olduğu gibi anlatma dürüstlüğüne odaklandığı için dürüstlük değerinin işlenmesine örnek olarak gösterilebilir.
- "Gençlerin, kendilerinden büyüklere adlarıyla hitap etmeleri ayıp karşılanır (s. 72)." ifadesi büyüklerin kendinden küçük bireylerden beklediği saygı hassasiyetine dikkat çektiği için saygı değerinin okuyucuya iletilmesine tonelik örnek olarak sunulabilir.

Tablo 6. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabının 4. Ünitesinde Yer Alan Değerlerin Dağılımı

Değerler	Adalet	Dürüstlük	Sabır	Sorumluluk	Yardımseverlik	Toplam Değer Sayısı
4.Ünite	1	4	1	3	2	11

Tablo 6'ya bakıldığında C1 kitabının 4. ünitesinde adalet (f=1), dürüstlük (f=4), sabır (f=1), sorumluluk (f=3) ve yardımseverlik (f=2) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu durum ünite içinde beş farklı değere yer verildiğini göstermektedir. Bununla beraber bazı değerlerin birden fazla örneğine yer verilmesi sonucunda ünite içinde toplamda on bir değer örneğinin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ünite de bu değerler içinden en çok dürüstlük (f=4) değerinin örneklerine yer verilirken “dostluk, saygı, sevgi ve vatanseverlik” değerlerinin örneklerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

4. ünite içerisinde tespit edilen bazı değer örnekleri şu şekildedir:

- “Üç ay boyunca kredi borcunuzu ödemezseniz ne yazık ki yasal işlem başlatmak zorunda kalıyoruz (s. 84).” ifadeleri alacaklının alacağını temin edememesi durumunda yasalarla hakkını arayabileceğine dikkat çekmek için adalet değerinin işlenmesi açısından örnek olarak gösterilebilir.
- “Daha önce zorda kalıp yalan söylemişliğim var (s. 86).” ifadesi kişinin kendisine ve çevresine karşı dürüstlüğü vurguladığı için dürüstlük değerinin ilenmesine örnek olarak sunulabilir.
- “Ders notlarını son dönemde oldukça yükselmiş, bu aralar arkadaşlarıyla görüşmeyip sadece derslerine kendini vermek güzel sonuçlar almanı sağlamış (s. 88).” ifadeleri öncelikle okul başarısını arttırmaya yönelik çalışma sorumluluğuna dikkat çektiği için sorumluluk değerinin aktarılmasına örnek olarak sunulabilir.
- “Türkiye’de genellikle kırsal yerleşim bölgelerinde, köy halkından birçok kişi toplanıp el birliğiyle, hep birlikte çalışıp işleri bitirirler (s. 94).” ifadeleri zor ve kısıtlı yaşam şartları altındaki bireylerin birbiriyle yardımlaşması sonucu işleri hallettiğini vurguladığı için yardımseverlik değerinin işlenmesine bir örnek olarak verilebilir.
- “Lütfen biraz sabret, makarna pişsin. Sana vermeyecek değilim. Sadece biraz beklemen gerekiyor (s. 95).” ifadeleri bireyin istediğimiz şeylere ulaşmak için sabretmemizi gerektiğini ön plana çıkardığı için sabır değerinin iletilmesine yönelik örnek olarak gösterilebilir.

Tablo 7. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabının 5. Ünitesinde Yer Alan Değerlerin Dağılımı

Değerler	Dostluk	Dürüstlük	Sabır	Sevgi	Sorumluluk	Toplam Değer Sayısı
5.Ünite	1	1	2	3	3	10

Tablo 7'ye bakıldığında C1 kitabının 5. ünitesinde dostluk (f=1), dürüstlük (f=1), sabır (f=2), sevgi (f=3) ve sorumluluk (f=3) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu şekilde ünite içinde beş farklı değere yer verildiği gösterilmektedir. Ayrıca bazı değerlerin birden fazla örneğine yer verilmesi nedeniyle ünite içinde toplam on değer örneğinin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ünite de bu değerler içinden en çok sorumluluk ve sevgi (f=3) değerlerinin örneklerine yer verilirken “adalet, vatanseverlik, saygı ve yardımseverlik” değerlerinin örneklerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

5. ünite içerisinde tespit edilen bazı değer örnekleri şu şekildedir:

- “Anladım ki çalışmadan başarılı olmak mümkün değil (s. 100).” ifadeleri başarı için çalışma sorumluluğuna dikkat çektiği için sorumluluk değerinin aktarılmasına yönelik örnek olarak sunulabilir.
- “Türkan Şoray, Cüneyt Arkın, Kadir İnanır gibi oyuncuların oynadığı filmler, eş, dost, akraba ile sıcak yaz akşamlarında hep beraber izlenirdi (s. 102).” ifadeleri eğlence aktivitelerinin insanın akraba ve arkadaşlarıyla yapmasını vurgulaması yönüyle dostluk değerinin işlenmesine örnek olarak verilebilir.

- “Seni seviyorum öyle ki senin için canımı veririm (s. 106).” ifadeleri insanın canı kadar değer verebileceği bir duyguya sevgiye dikkat çektiği için sevgi değerinin işlenmesine örnek olarak sunulabilir.
- “Oldukça başarılı bir öğrenci. Öyle ki her gün dersten sonra öğrendiği yeni bilgileri tekrar edip ödevlerini zamanında teslim ediyor (s. 108).” ifadeleri başarıya ulaşmanın sorumluluklarını yerine getirmeye dayandığına dikkat çektiği için sorumluluk değerinin aktarılmasına yönelik örnek olarak verilebilir.
- “Dört yıl boyunca Anadolu’daki farklı şehirleri ve köyleri gezip şarkılar dinledik ve bu şarkıları kaydettik. Sonrasında bu şarkıları düzenleme işine başladık ve şarkıları düzenleme işi üç yıl sürdü (s. 114).” ifadeleri bazı işlerin uzun zaman aldığını bu nedenle de sabırlı olmayı vurguladığı için sabır değerinin işlenmesine örnek olarak sunulabilir.

Tablo 8. Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1 Kitabının 6. Ünitesinde Yer Alan Değerlerin Dağılımı

Değerler	Adalet	Sevgi	Sorumluluk	Yardıms severlik	Toplam Değer Sayısı
6.Ünite	4	1	7	2	14

Tablo 8’e bakıldığında C1 kitabının 6. ünitesinde adalet (f=4), sevgi (f=1), sorumluluk (f=7), yardıms severlik (f=2) değerlerine yer verildiği görülmektedir. Bu şekilde ünite içinde dört farklı değere yer verildiği gösterilmektedir. Bununla birlikte bazı değerlerin birden fazla örneğine yer verilmesi sonucunda ünite içinde toplam on dört değer örneğinin yer aldığı sonucuna ulaşılmıştır. Ünite de bu değerler içinde en çok sorumluluk (f=7) değerinin örneklerine yer verilirken “dostluk, dürüstlük, sabır, saygı ve yardıms severlik” değerlerinin örneklerine yer verilmediği tespit edilmiştir.

6. ünite içerisinde tespit edilen bazı değer örnekleri şu şekildedir:

- “Ödevlerini bitirdiğine göre televizyonu açabilirsin (s. 124).” Ifadeleri öncelikli olarak okul sorumluluklarına odaklanılması gerektiğini vurguladığı için sorumluluk değerinin işlenmesine bir örnek olarak sunulabilir.
- “Birbirinizi sevdiğimize göre evlenmemizde sorun yok demektir (s. 124).” Ifadesi ailenin sevgi üzerine kurulacağına dikkat çektiği için sevgi değerinin işlenmesine örnek olarak sunulabilir.
- “Yeterli imza durumunda dilekçeniz işleme konulacaktır (s. 131).” Ifadeleri herhangi bir istekte bulunduğumuzda dilekçe hakkımızla yetkili mercilere talebimizi iletebileceğimize dikkat çektiği için adalet değerinin iletilmesi açısından örnek olarak verilebilir.
- “Öğrencilerin bir sorunla karşılaşması durumunda bizi arayabilirsiniz (s. 131).” Ifadesi problem çözüme yönelik yardım etmeyi vurgulaması açısından yardıms severlik değerinin aktarılmasına yönelik örnek olarak verilebilir.
- “Her dersten önce o gün ne anlatacağınızı belirlemelisiniz ve hazırlık yapmadan derse girmemelisiniz (s. 143).” Ifadeleri kişinin mesleki sorumluluklarına dikkat çekmesi açısından sorumluluk değerinin işlenmesine yönelik örnek olarak sunulabilir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada, *Yeni İstanbul Uluslararası Öğrenciler İçin Türkçe Ders Kitabı C1* seviyesi kitabında bulunan okuma, dinleme, ünite hazırlık, konuşma, yazma metinlerinin yanı sıra konuşma ve yazma yönergelerinin, dil bilgisi örneklerinin ve alıştırmaya cümleleriyle birlikte

ölçme değerlendirme soruları, MEB Ortaokul Türkçe Dersi Öğretim Programı (5, 6, 7 ve 8. sınıflar) 2024 programında ve MEB Türkçe Dersi Öğretim Programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar) 2019 programında yer alan ortak 9 değere göre incelenmiştir. İncelemede 9 farklı değer grubu içerisinde 108 değer örneği tespit edilmiştir. Bu değerlerin hepsine yer verilmesi kültürel farkındalık oluşması açısından değer taşımaktadır. Yapılan inceleme sonucunda kitapta en çok örnek verilen değerlerin adalet, dürüstlük ve sorumluluk; en az örnek verilen değerlerin ise vatanseverlik, dostluk ve duyarlılık değerlerinin metinlerde az sayıda yer aldığı tespit edilmiştir.

Çalışma içerisinde değerlerin ünitelere homojen şekilde dağılmayıp bazı ünitelerde bazı değerlere çok yer verilip bazı değerlere hiç yer verilmediği saptanmıştır. Bu durum Gül Kılıç'ın (2023), Uysal ve Özdemir'in (2023) çalışma sonuçlarıyla örtüşmektedir. Bunun nedeninin ise ünite konularının etkili olması ve yazar komisyonun kitap hazırlığı içerisindeyken değer aktarımı kaygısı taşımaması olarak düşünülmektedir.

Araştırmada sorumluluk değer sayısının fazla olmasının nedeni olarak sorumluluğun evrensel bir değer olması ve öğretim kitabı olduğu için öğrencilere kazandırılmak istenen davranışlara yönelik değerler sıklıkla bölümlerde yer verilmiştir. Bu sonucu Erdem ve Bahşi'nin (2022) çalışması da desteklemektedir. Bu çalışmada alt düzeyde en çok vurgulanan değerlerden birinin "sorumluluk" değeri olduğu görülmektedir.

Araştırma kapsamında "adalet" ve "dürüstlük" değerlerinin C1 kitabında sıklıkla yer verilmesinin temel sebebinin istendik bir toplum yapısına ulaşma arzusuyla ilişkili olabileceği düşünülmektedir. Bu sonuç, Gül Kılıç'ın (2023) çalışma sonuçlarıyla benzerlik göstermektedir. Gül Kılıç'ın çalışmasında da "adalet" ve "dürüstlük" değerleri en çok tespit edilen değerler arasında yer almaktadır.

Çalışma sonucunda sabır, vatanseverlik, dostluk, saygı, sevgi ve yardımseverlik değer örneklerinin diğer değerlere göre kitapta daha az kullanıldığı görülmektedir. Bunun nedeni olarak gelişen ve değişen dünya içerisinde bazı kavramlar zamanla önemi yitirmeye başlamıştır. Aynı durum değerler içinde geçerlidir. Davranış, düşünce ve bilinç olarak yaşatılmayan değerler önemini yitirdikçe kitaplarda da değerlerin aktarı azaldığı düşünülmektedir. Bu durumun kültürel farkındalığı olumsuz etkileyeceği varsayılabilir.

Öneriler

Çalışmada saptanan bulgular sonucunda materyal içerisinde yer alan bölümlerde değerlerin dağılımında orantısızlık görülmektedir. Bazı bölümlerde değerlerin çeşitlilik gösterdiği ama örneklerin yetersiz olduğu bazı bölümlerde ise değerlerin çeşitliliği olmadığı ama örnek sayısının fazla olduğu görülmüştür. Bu sonuçlar göz önünde bulundurularak şu öneriler sunulabilir:

- Yabancı öğrencilere Türkçe öğretimi için kullanılacak kitaplarda metin, örnek ve sorular hedef dille ilgili değerlerin aktarımı göz önünde bulundurulmalıdır.
- Oluşturulan metin, örnek ve sorular değerler eğitimi açısından incelendikten sonra kitap içerisinde yer almalıdır.
- Yabancı öğrencilere Türkçe öğretimi esnasında aktarılacak değerler bir program çerçevesinde standarda bağlanmalıdır.
- Üniteler incelendiğinde yardımseverlik, saygı, vatanseverlik, dostluk, sabır ve sevgi değerlerine az yer verildiği görülmüştür. Bu değerlere yönelik örnekler artırılarak bu olumsuzluk giderilebilir.
- Kitap içerisinde yer alan değerler kitapta kullanılan görsel materyallerle desteklenmelidir.

Etik Kurul Onay Bilgileri (The Ethical Committee Approval)

Bu çalışma, etik kurul onayı gerektirmeyen materyal/kitap incelemesi niteliğinde olduğundan etik kurul izni alınmamıştır.

Çıkar Çatışması (Conflict of Interest)

Makalenin herhangi bir kurum, kuruluş, kişi ile mali çıkar çatışması yoktur. Yazarlar arasında da herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır.

Finansal Destek (Financial Support)

Bu çalışma kapsamında herhangi bir finansal destek alınmamıştır.

Kaynaklar

- Aksan, D. (1998). *Her yönüyle dil ana çizgileriyle dilbilim*. TDK Yayınları.
- Aydın, M. Z., & Gürler, Ş. A. (2014). *Okulda değerler eğitimi: Yöntem etkinlikler kaynaklar*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Bölükbaş, F., Yılmaz, M. Y., & Keskin, F. (Eds.) (2025). *Yeni İstanbul uluslararası öğrenciler için Türkçe ders kitabı C1*. Kültür Sanat Yayınevi.
- Creswell, J. W. (2015). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. Siyasal Kitabevi.
- Council of Europe, (2020). *Common European Framework of Reference for Languages: Learning, teaching, assessment*. <https://rm.coe.int/common-european-framework-of-reference-for-languages-learning-teaching/16809ea0d4>
- Erdem, İ., & Bahşi, N. (2022). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenim ders kitaplarındaki metinlerin değer aktarımı açısından incelenmesi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 20(43), 9-35. <https://doi.org/10.34234/ded.993885>
- Genç, M. F. (2013). *Öğretmenler gözüyle din kültürü ve ahlak bilgisi derslerinde değerler eğitimi*. Etüt Yayınları.
- Gül Kılıç, F. (2023). *Yabancılar Türkçe öğretimi ders kitaplarındaki kök değerlerin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Bartın Üniversitesi.
- Karasar, N. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemi: Kavramlar – ilkeler – teknikler*. Nobel Akademik Yayıncılık.
- Köksal, D., & Varışoğlu, B. (2012). Yabancı dil öğrenme kaygısı. A. Şahin (Ed.), *Yabancı dil olarak Türkçe öğretimi* içinde (ss. 77-90). Pegem Akademi.
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2019). *Türkçe dersi öğretim programı (ilkokul ve ortaokul 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflar)*. <https://mufredat.meb.gov.tr/ProgramDetay.aspx?PID=663>
- Milli Eğitim Bakanlığı, (2024). *Ortaokul Türkçe öğretim programı (5,6,7,8) sınıflar*. <https://mufredat.meb.gov.tr/>
- Sağlam, H. İ. (2019). *Karakter ve değer eğitimi*. Pegem Akademi.
- TDK. (2011). *Türkçe sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.
- Türkiye Maarif Vakfı, (2020). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretim programı*. Matsis.
- Uysal, L., & Özdemir, C. (2023). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde kullanılan ders kitaplarının evrensel değerler açısından incelenmesi. *Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Dergisi*, 9(20) 300-322. <https://doi.org/10.52096/jsrbs.9.20.21>
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2014). *Case study research: Designs and methods*. Sage.

EXTENDED ABSTRACT**An Analysis of the New Istanbul Turkish C1 Textbook for International Students from the Perspective of Values Education****Introduction**

As a result of industrial, economic and technological developments in societies that have reached a multinational structure, people's desire to learn a language in order to live in harmony has increased. In addition, learning a foreign language has become a requirement in many areas carried out individually or organizationally, such as culture, art, science, education, politics, sports and tourism. Therefore, values are important, but values are even more important in this period when the world is shrinking as a result of industrial, economic and technological developments. Because nation-states dominated by a single ethnic group compared to Decadent years have turned into states that have reached a cosmopolitan structure as a result of the coming together of different ethnic groups today. People's desire to learn foreign languages in order to live in harmony has increased. In addition, learning a foreign language has become a need in many fields such as culture, art, science, education, politics, sports and tourism, which are carried out individually or organizationally (Köksal, Varişoğlu, 2012). Multinational structures are being formed with language teaching. Because if these structures do not encounter any shaping, they pose a problem for the societies in which they are located. Although it disrupts the existing structure of society, it will cause a generation to grow up that is far from public consciousness, which does not have a certain attitude and behavior pattern. Therefore, societies should shape this structure consisting of different ethnic groups. In addition, it is also important for guest students who have come only for academic purposes to make sense of the environment they are in and the activities that take place in the environment. This process of shaping and making sense can be done most effectively with language teaching. As a result, through language teaching, culture, the values contained in culture and social beliefs can be transferred to individuals and a common social consciousness can be created. At this point, teaching Turkish to foreign students is of great importance in this respect today. In this language teaching process, reading, listening, speaking, writing and grammar studies are transferred to language learners in addition to the language values. For this reason, values education is important in teaching Turkish to international students.

Method

This study was designed using the case study design from qualitative research designs. In the literature, it is also referred to as a case study, incident analysis, or exemplary case study. A case study is a qualitative research method in which the researcher examines a defined situation or incident in real life in depth and longitudinally, systematically collecting data from different sources. This method seeks to understand why and how the phenomenon occurs in its natural environment and to reveal the relationships between the context and the situation (Cresswell, 2015; Yin, 2014). In this study, the texts in the preparation, reading, writing, grammar, listening, speaking, and assessment sections of the C1 level textbook in the New Istanbul Turkish Textbook Series for International Students were examined in detail in accordance with the case study design.

Results

The study identified 108 examples of values within 9 different value groups. Including all of these values is important for the development of cultural awareness. The study found that the values most frequently exemplified in the book were justice, honesty, and responsibility, while the values least frequently exemplified were patriotism, friendship, and sensitivity, which appeared only a few times in the texts.

The study found that values were not distributed homogeneously across units; some values were given a lot of space in some units, while others were given no space at all. This situation also appears in the study by Gül Kılıç (2023). The reason for this is thought to be the effectiveness of the unit topics and the fact that the author committee did not have concerns about value transfer while preparing the book.

The reason for the high number of responsibility values in the study is that responsibility is a universal value, and since it is a textbook, values related to the behaviors that students are expected to acquire are frequently included in the sections. This result is also supported by the study of Erdem & Bahşı (2022). This study found that one of the most emphasized values at the lower level was the value of “responsibility.”

In addition, it is thought that the main reason why the values of justice and honesty are frequently mentioned in the C1 book may be related to the desire to achieve a desirable social structure. This result is similar to the findings of Gül Kılıç (2023). In Gül Kılıç’s study, the values of justice and honesty are also among the most frequently identified values.

The study found that values such as patience, patriotism, friendship, respect, love, and generosity were used less frequently in the book compared to other values. The reason for this is that, in an evolving and changing world, some concepts have begun to lose their importance over time. The same applies to values. It is thought that as values that are not lived out in behavior, thought, and consciousness lose their importance, the transmission of values in books also decreases. This situation can be assumed to have a negative impact on cultural awareness.